ନର୍ମଦାବେନ ମଗନଲାଲ ଠକ୍କର

ବନାମ

ପ୍ରାଣଜୀବନଦାସ ମଙ୍ଗନଲାଲ ଠକ୍କର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 10,1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ, ଫୈଜାନ ଉଦ୍ଦୀନ ଏବଂ ଜି.ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଗଣ]

ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1882:

ଧାରା 122,123—ଉପହାର—ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ଉପହାର ଦଲିଲ—ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ବାତିଲ—ତା'ପରେ ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପାଦିତ—ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର—ଦାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା, ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ବାତିଲ କରିବା ପରେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ—ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଉପହାର ଦଲିଲଟି ନିଷ୍କ୍ରିୟ ଏବଂ ଅଚଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା—ବାତିଲକରଣ ଦଲିଲ, ଉପହାର ଦଲିଲର ପରିସମାପ୍ତି କରିଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 3550/1979 ।

ଏଫ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 421/1974 ରେ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 13.9.79 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍.ପି. ଭଟ୍ଟ, କେ.ଭି. ଶ୍ରୀକୁମାର, ସୁଶ୍ରୀ ରୀମା ଭଣ୍ଡାରି, ସୁଶ୍ରୀ ଅଲକା ଅଗ୍ରୱାଲ ଏବଂ ଏମ୍.ଏନ୍. ଶ୍ରଫ୍ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.କେ. ଢୋଲକିଆ ଏବଂ ଏଚ୍.ଏ. ରାଇଚୁରା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ:

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 13,1979 ରେ ଏଫ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 421/74 ରେ ଗୁଜୁରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ବରୋଦା ସହରର ପ୍ରତାପନଗର ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ରାଜସ୍ୱ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 172/8 ବିଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ଜଣେ ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀ ଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଆବାସରେ ଥିବା 15ଟି କୋଠରୀ ଏବଂ ଏହାର ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ଏକ ଖୋଲା ଜମିକୁ ନେଇ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି ଗଠିତ । ଅପିଲକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଭଉଣୀ । ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଇ 15,1965 ତାରିଖର ଏକ୍ସ.111, ଉପହାର ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ସେ ଉକ୍ତ ଉପହାରକୁ ବାତିଲ କରି, ଜୁନ୍ 9, 1965 ତାରିଖର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦଲିଲ ଇଏକ୍ସ.198କୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ । ସେ 17 ମଇ, 1966ରେ ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଭାଇଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର

ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ । ଏହାର ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମେ ମାସ 19 1966 ତାରିଖରେ ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉତ୍ତରଦାତା ବରୋଦାର ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ତଥା ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରିବାରୁ ନିଷେଧ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ଫଏସଲା ଦେଇଥିଲେ । ଅପିଲରେ ଏହା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଆର୍.ପି. ଭଟ୍ଟ ଯୁକ୍ତି ବାଢିଥିଲେ ଯେ, ଉପହାର ଦଲିଲ ଏବଂ ବାତିଲକରଣ ଦଲିଲରେ ଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ପାଠ କଲେ, ତାହା ଦାତା ଏବଂ ଦାନଗ୍ରାହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଉପହାରଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଥିଲା । ସେ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଆଜୀବନ ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିନଥିଲେ; କିମ୍ବା ଦାନଗ୍ରାହୀ ଉପହାର ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ଉପହାର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଯେଉଁ ଉପହାରକୁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଦାତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଦାତା ଉପହାର ଦେବାର ଗୋଟିଏ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ସେ ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହି ଉପହାରକୁ ଫଳପ୍ରଦ ବୋଲି ବିଚାର କରିବା ଭୁଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମଇ 15, 1965 ତାରିଖର ଉପହାର ଦଲିଲର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା ଦାତା ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ବାତିଲ କରିବାର କ୍ଷମତା ହରାଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଢୋଲକିଆ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଠିକ ଅଟେ । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେ ଯାହା ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଥିଲେ ତାହା କେବଳ ତାଙ୍କ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନଥିଲା । ବାତିଲକରଣ ଦଲିଲରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । କେବଳ ଉପହାର ଦଲିଲରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ । ତହିଁରୁ ଯାହା ପରିଦୃଷ୍ଟ, ତାହା ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିରେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ଉପହାରର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉପହାରକୁ ବାତିଲ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନଥିଲା ଏବଂ ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହୋଇଥିବା ଯୁକ୍ତିତର୍କରେ ଆମେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ ।

ଏହା ଏବେ ଏକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଯେ, ଦସ୍ତାବିଜରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଧାରାକୁ ଫଳପ୍ରଦ କରୁଥିବା ଏକ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ସମନ୍ୱିତ ଭାବରେ ସୁସଂଗତ କରି ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ଦସ୍ତାବିଜକୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ । ଉପହାର ଦଲିଲର ତଥ୍ୟଗତ ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> "ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ, ଉକ୍ତ ତଳ ମହଲା ସହିତ, ଯିବା ଆସିବା ରାସ୍ତା ସହିତ, ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ସହିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଧିକାର ସହିତ ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି, ଆପଣଙ୍କୁ ଉପହାର ଦିଆଯାଇଛି ତଥା ଏହାର ଅଧିକାର ଆପଣଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ଆପଣ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର

ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଳନ କରିବେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଲୋକିତ ଥିବେ । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମୋର କିମ୍ବା ମୋର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ତଥା ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଆପଣ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ଏହାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାଲିକ ହେବେ । ଆପଣ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ତଥା ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ, ଏହି ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଉପଭୋଗ, ହସ୍ତାନ୍ତର କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ମୋ ବ୍ୟତୀତ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ କାହାର ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା, ସ୍ୱାର୍ଥ କିମ୍ବା ଅଂଶ ନାହିଁ । ମୁଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ବନ୍ଧକ ରଖି ନାହିଁ । ତଥାପି, ଯଦି କେହି ଏହାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସେ, ମୁଁ ତାହାକୁ ଦୂର କରିଦେବି ।

ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିଟି ଆପଣଙ୍କୁ ଏହିପରି ସର୍ତ୍ତରେ ଉପହାର ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉପହାର ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ସର୍ତ୍ତରେ ମାଲିକ କରାଯାଇଛି ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ 15ଟି କୋଠରୀ ଅଛି । ଉକ୍ତ କୋଠରୀଗୁଡ଼ିକରୁ ଜୀବନବ୍ୟାପି ଭଡ଼ା ଏବଂ ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାର ଅଧିକାର ମୋର ରହିଛି । ମୁଁ କେବଳ ବଞ୍ଚିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ତେଣୁ, ମୁଁ, ନିଷ୍ପାଦକ, ମୋ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ଭଡ଼ା ରାଶି ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ କୋଠାଗୁଡ଼ିକ (କୋଠରୀଗୁଡ଼ିକ) ଭଡ଼ାରେ ଦେବାକୁ ହକଦାର ହେବି । ସେହିପରି ମୁଁ ବଞ୍ଚିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ମୋ ଦଖଲରେ ରହିବ । ତେଣୁ, ମୁଁ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ଦେଉଛି, ମୋର ସମସ୍ତ ଅଧିକାରକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଛି, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ବଞ୍ଚିଛି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାର ଅଧିକାର ମୋର ରହିଛି । ଏବଂ ଏହି ଉପହାର ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ବଞ୍ଚିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣଙ୍କୁ ସୀମିତ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ମୋ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଅଧିକାର ଆପଣଙ୍କର ରହିଛି । ମୁଁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କାହାକୁ ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଦେବି ନାହିଁ । ଏହି ଦଲିଲକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆପଣ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଆପଣଙ୍କ ନାମରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବେ । ଏହି ଉପହାର ଦଲିଲ ଆପଣଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପାଦିତ କରାଯାଉଛି ।"

ବାତିଲକରଣ ଦଲିଲର ତଥ୍ୟଗତ ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

"ମୁଁ 15.5.65 ତାରିଖରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ 9,000 ଟଙ୍କାର, ଯାହା ଶବ୍ଦରେ ନଅ ହଜାର ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲ କରିଥିଲି, । "ଏହି ଦଲିଲକୁ ପୁସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା-1ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା-2153ରେ ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା 15.5.65ରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ବର୍ଣ୍ଣନା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ଦେଲି । ଆମ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ମୌଖିକ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଅନୁସାରେ ଉପହାର ଦେବା ପରେ ତୁରନ୍ତ, ତୁମେ ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ । ଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ଆପଣଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ। ତେଣୁ ପ୍ରକୃତରେ, ଆପଣ ସମ୍ପତ୍ତିର ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର

ଗ୍ରହଣ କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଏହାର ଦଖଲ ମୋ ପାଖରେ ରହିବ । ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ସେହି ଅନୁସାରେ ମୋର ଦଖଲ ଜାରି ରହିଛି । ମୋର ଦଖଲ ଆରମ୍ଭରୁ ଅଛି ଏବଂ ଏହା ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ । ଆପଣ ଆମର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ବାତିଲ କରୁଥିବା ଏହି ଦଲିଲକୁ ମୋତେ ତୁରନ୍ତ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ, ମୁଁ ଏଠାରେ 15.5.65 ତାରିଖରେ ଉପନିବନ୍ଧକ ବରୋଦାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 2153 ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ 9,000 ଟଙ୍କା ଶବ୍ଦରେ ନଅ ହଜାର ଟଙ୍କାର ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ବାତିଲ କରୁଛି । ତେଣୁ, 15.5.65 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲ ଏଥିଯୋଗୁଁ ବାତିଲ ଏବଂ ଅର୍ଥହୀନ କରାଯାଉଛି । ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଅଧୀନରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ନାମରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ମୋ ନାମରେ ରହିବ ।

ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 122 (ସଂକ୍ଷେପରେ, "ଟିପି ଅଧିନିୟମ")ରେ 'ଉପହାର' କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି, ଯାହା କିଛି ସ୍ଥାବର କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ବୁଝାଏ, ଯାହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ଏବଂ ବିନା ବିଚାରରେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯାହାକୁ ଦାତା କୁହାଯାଏ, ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ, ଯାହାକୁ ଦାନଗ୍ରାହୀ କୁହାଯାଏ, ଏବଂ ଦାନଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

ଦାତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଉପହାର ଦେବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ଥିବା ସମୟରେ ଦାନଗ୍ରାହୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଉପହାର ଦଲିଲର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ଉପହାରର ସ୍ୱୀକୃତି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର, ମିଳିତ ଭାବରେ ଉପହାରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥାଏ । ଏହା ପରେ ଦାତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଏ ଏବଂ ଦାନଗ୍ରାହୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ହୁଅନ୍ତି । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି : ଟିପି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 123 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଉପହାରଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିଲା କି ? ଉପହାର ଦଲିଲର ବର୍ଣ୍ଣିତ ତଥ୍ୟରୁ ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ମୋତିଲାଲ ଗୋପାଳଜୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପହାରରେ ଦେଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଏହା ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଥିଲା । ଗ୍ରହଣର କରିବାର କୌଣସି ତଥ୍ୟକଥନ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣର ପ୍ରମାଣରେ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ସେହିଭଳି, ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଥିଲେ ଯେ, ସେ ବଞ୍ଚିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ରହିବ । ଏହା ପରେ ସେ ଉପହାରରେ ଦେଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସମସ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନର କୋଠରୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଉପହାର ଦଲିଲରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କେବଳ ସୀମିତ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଦାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଉପହାରଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଉପହାର ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ କିମ୍ବା ସେ ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୁରଣ ପାଇବାର ହକଦାର ହେବେ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ, ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଉପହାର ଦଲିଲର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ସେ ବଞ୍ଚିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ରହିବ । ଏହା ପରେ, ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ପତ୍ତି, ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ପାଲଟିଯିବ ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସାରା ବିଦ୍ୟମାନ କୋଠରୀଗୁଡ଼ିକରୁ ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୂରଣ ସଂଗ୍ରହ

କରିବାର ହକଦାର ହେବେ । ଏହି ଉପହାର ଦଲିଲ ଉତ୍ତରଦାତା-ଦନଗ୍ରାହୀଙ୍କୁ କେବଳ ସୀମିତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଦାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏହି ଉପହାରଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା ଏବଂ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଉପହାର ମାଧମରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ କିମ୍ବା ସେ ବେଆଇନ ଦଖଲ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାର ହକଦାର ହେବେ । ତେଣୁ ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ, ଦାତା ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ଏବଂ ଅଧିକାର ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ । ବାତିଲକରଣ ଦଲିଲରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପହାର ଦଲିଲରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିବା ତଥ୍ୟ ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତ ଅଟେ । ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କୁ ଧୋକା ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୌଖିକ ବୁଝାମଣା ହୋଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ପୂରଣ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାରକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଅଧିକାର ଏବଂ ଉପଭୋଗ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଥିଲା । ସେ କହିଥିଲେ, "ଆମ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ ତୁରନ୍ତ ଏହି ଦଲିଲକୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ମୁଁ ଏଠାରେ 15.5.65 ତାରିଖର 9,000 ଟଙ୍କାର ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ବାତିଲ କରୁଛି, ଯାହା 15.5.65 ତାରିଖ ଦିନ ଉପ-ନିବନ୍ଧକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ବରୋଦାରେ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା-2153ରେ 9,000 ଟଙ୍କାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, 15.5.65 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲ ଏହାଦ୍ୱାରା ବାତିଲ ଏବଂ ନିରର୍ଥକ କରାଯାଉଛି । ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଅଧୀନରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ନାମରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ହେବ ନାହିଁ । "ଏହିପରି ଭାବରେ ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ସେ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଦାତାଙ୍କ ଜୀବନ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଉପହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିଲା । ଏହିପରି ଉପହାରଟି ପ୍ରଭାବହୀନ ଏବଂ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ଯେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅଧିକାର ମିଳିବ କି ? ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ, ଜୁନ 9, 1965 ତାରିଖର ବାତିଲକରଣ ଦଲିଲକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ପରେ, 15 ମେ 1965ର ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଉପହାର ଦଲିଲକୁ ସମାପ୍ତ କରି ସେ 17 ମେ 1965ରେ ନିଜର ଶେଷ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ବିଚାର କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ କରାଗଲା । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି. ଏନ୍.   ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି କରାଗଲା ।

ଏନ୍.ଏମ୍. ଠକ୍କର ବନାମ ପି.ଏମ୍. ଠକ୍କର

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା

ସଙ୍ଗୀତା ସେନାପତି, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ।